

SAMFUND

SIDE 16 | LØRDAG 3. SEPTEMBER 2022

Ny miljøtilladelse stopper ikke forurening af Storebælt

I anlægget på Stignæs renser RGS Nordic blandt andet spildevand fra offshoreindustrien. Foto: Rgs Nordic Stignæs

Et udkast til en ny miljøgodkendelse for RGS Nordic lægger op til at overholde miljøkrav for tungmetaller og PFAS-forbindelser ved at lade vandet i Storebælt fortynde spildevandet.

HAVMILJØ

Spildevandet fra virksomheden RGS Nordic skal fortyndes omkring 200 gange, hvis det skal kunne overholde miljøkrav for en lang række tungmetaller og visse andre stoffer, blandt dem de problematiske PFAS-forbindelser. Kravene er fastsat som mikrogram per liter. Det kan klares ved at udlægge en blandingszone i Storebælt på 350 meter omkring virksomhedens udløb, der ligger 600-700 meter fra kysten.

Sådan lyder forslaget i et udkast til en ny miljøgodkendelse for virksomheden, hvis eksisterende miljøgodkendelse er fra 2008. RGS Nordic ligger på Stignæs ved Skælskør og renser spildevand fra industri- og offshorevirksomheder fra flere lande. Der har i flere år været lokale protester mod virksomhedens udledning.

I blandingszonen bliver spildevandet fortyndet, sådan at miljøkvalitetskravene kan overholdes for alle stoffer undtagen et enkelt, hvor kommunen derfor må stille ekstra krav, oplyser Slagelse Kommunes miljøchef, Jan Michael Jørgensen.

»Det kan lyde mærkeligt, men det er et ganske almindeligt princip i både EU's og Danmarks regler for udledning til vand. Vi sikrer, at grænseværdierne for, hvad der må være af et stof ude i et hav, bliver overholdt ved at udlægge en blandingszone lige omkring udledningen, hvor de ikke kan overholdes«, siger han.

I miljøforvaltningens indstilling til kommunens miljøudvalg fremhæves det, at Agersø Sund – den del af Storebælt, hvor spildevandet udledes – allerede har et for højt indhold af nogle forurenende stoffer, for eksempel PFOS. Det kan ikke tilskrives RGS Nordic, men kommer fra mange andre kilder. På den baggrund vil det være »konkurrenceforvridende« at stille skrappe krav til virksomheden.

Hvis et farvand er forurenet i forvejen, er det så ikke et argument for strammere krav?

»Det kan man godt sige. Men man er nødt til at forholde sig til, hvordan den forurening, der er derude, er opstået. Hvis vi tager PFOS, vil den her virksomhed udlede 12 gram om året, mens det, der render gennem Storebælt, vil være 100 kg. Så det svarer til 0,01 promille af det, der i øvrigt passerer igennem Agersø Sund«, siger Jan Michael Jørgensen.

Men han brænder på en anden mulighed: at lade det forurenes af andre kilder. Det er professor emerita i miljøret Ellen Margrethe Rasmussen, der har været med til at udarbejde forslaget til den nye miljøgodkendelse.

Men konkurrencehensyn er »slet ikke relevante«, lyder det fra professor emerita i miljøret Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet. Hun har set på udkastet til miljøgodkendelse og finder det ikke »rigtig overbevisende«.

»Så vidt jeg kan se i udkastet, vil man sørge for, at forureningen kommer langt nok ud og dybt nok ned. Den tilgang havde man i 1970'erne. Men med de nuværende regler er det ikke i orden, at man bare sørger for at få forureningen langt nok ud fra kysten«, siger Ellen Margrethe Basse.

Hvis et havområde er forurenet i forvejen, skal myndighederne arbejde hen imod at mindske belastningen. Det taler for skærpede krav til udledningen, mener Ellen Margrethe Basse. Det samme gør det forhold, at der er et Natura 2000-område, altså beskyttet natur, i farvandet.

Kommunens miljøudvalg besluttede på sit møde i august ikke at sende udkastet til ny miljøgodkendelse af RGS Nordic i offentlig høring. Udvalget ønsker en udtalelse fra Miljøstyrelsen, der konkret forholder sig til blandt andet den generelle forurening i Agersø Sund.

PFOS skal stoppes

Udvalgsmedlem Anne Bjergvang (S) er meget kritisk over for udkastet. Hun mener ikke, at der er grundlag for at tillade en blandingszone. I et brev til Miljøstyrelsen peger hun både på vandplanernes målsætning om, at der skal være god økologisk tilstand i de danske farvande i 2027 og på Natura 2000-området.

Anne Bjergvang fremhæver det stærkt sundhedsfarlige og vanskeligt nedbrydelige PFOS, som i løbet af det seneste år har vist sig at være overalt i vandmiljøet.

»Når man nu konstaterer, at niveauet er sprængt, for så vidt angår PFOS, kan jeg ikke forstå, at man giver en fortyndingszone også for det. Hvis vi skal følge vandplanernes målsætning om, at vi skal gøre det her bedre, så skal RGS Nordic i hvert fald under miljøkvalitetskravet, når de udleder PFOS«, siger hun.

Hun mener heller ikke, at RGS Nordic skal have lov til at bruge »dyrebart grundvand« (råvand) til opblanding af spildevandet. Også på det punkt har Slagelses Kommunes miljøudvalg bedt Miljøstyrelsen om en udtalelse. I 2019 brugte virksomheden 620.000 kubikmeter råvand.

RGS Nordic renses over 400.000 tons spildevand om året gennem filtre og biologiske processer. Virksomheden har specialiseret sig i saltholdigt spildevand, og det er årsagen til det store forbrug af råvand i processerne, forklarer Ebbe Tubæk Naamansen, miljøchef i RGS Nordic.

»Spildevand fra offshoreindustrien holder sig på 3-5 procent salt, men noget af industrispildevandet indehol-

»Spildevand fra offshoreindustrien holder sig på 3,5 procent salt, men noget af industrispildevandet indeholder op mod 10 procent salt. Det kan bakterierne i et biologisk renseanlæg ikke ret godt tåle, slet ikke, hvis saltindholdet svinger. Vi har vænnet vores baktier til en høj saltkoncentration, og samtidig kan vi styre saltindholdet i rensetankene«, fortæller miljøchefen.

Det sker dels ved at mikse meget saltholdigt spildevand med mindre saltholdigt spildevand, dels ved at tilsætte opsamlet overfladevand fra virksomheden selv og endelig ved at bruge råvand.

Det er i overensstemmelse med reglerne, men Ebbe Tubæk Naamansen forstår godt diskussionen om, hvorvidt det også er etisk forsvarligt. Derfor arbejder RGS Nordic sammen med kommunen på at få lov til at bruge det spildevand, som udledes fra Skælskør bys renseanlæg, i sine processer som erstatning for råvand.

Uden at forholde sig til den konkrete sag skriver Miljøstyrelsen til Politiken, at det »af hensyn til f.eks. driften af et biologisk renseanlæg for spildevand (kan) være nødvendigt at justere forholdene i spildevandet for at opnå den bedste rensning«. Det er derimod ikke tilladt at fortynde spildevand, før det udledes, for at kunne overholde miljøkrav.

Miljøstyrelsen fastslår samtidig, at der kan udlægges blandingszoner, hvor miljøkvalitetskravene overskrides, »hvis overskridelsen ikke påvirker opfyldelse af disse krav i det øvrige vandområde«.

Det forudsætter, at det udledte spildevand er renset med den bedste teknologi, der er på markedet. Og det skal fremgå, præcis hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides, og miljøgodkendelsen skal også fastsætte vilkår, der sikrer, at blandingszonen med tiden kan indskrænkes.

Juraprofessor Ellen Margrethe Basse påpeger, at det er sket, at udlæg af en blandingszone er blevet underkendt af ankenævnet.

RGS Nordic vil ikke udtale sig om udkastet til miljøgodkendelse, fordi det er et udkast. Men Ebbe Tubæk Naamansen fremhæver, at virksomheden løbende arbejder med at udvikle og afprøve nye renseteknikker. For PFOS er der lovende resultater med en kombination af to renseteknologier, som kan fjerne stoffet til under målbart niveau. I dag kan RGS Nordic fjerne over 99 procent PFOS.

ellen.andersen@pol.dk
